

บทบาทของผู้ช่วยครุใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

นายคำผิง สุวรรณรัตน์

006807

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

ROLES OF ASSISTANT PRINCIPALS IN ACADEMIC AFFAIRS
OF ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE AUSPICES
OF SONGKHLA PROVINCIAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION

MR. KAMNUNG SUWANNARAT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์   บทบาทของผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

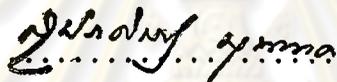
โดย   นายคำนึ่ง   สุวรรณรัตน์

ภาควิชา   ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. น้อมศรี   เคาท

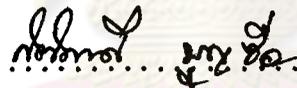

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์   บุญภาค)

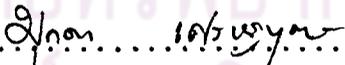
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

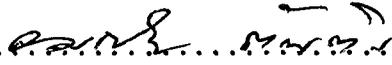
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติยวดี   บุญชื้อ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. น้อมศรี   เคาท)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุกดา   คุ้มชูบุตร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย   ตันติเมธ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

ชื่อนิสิต นายค้ำนึ่ง ลู่วรรณรัตน์

ภาควิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. น้อมศรี เคท

ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ฝ่ายวิชาการ และครูประจำการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับบทบาทของผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ 6 ด้าน คือ ด้านการคัดหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรและตารางสอน ด้านการคัดเลือกหลักสูตรและสื่อการเรียน ด้านการคัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล และด้านการคัดห้องสมุดและศูนย์วิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้กับครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และครูประจำการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ประเภท 60 คน ได้แบบสอบถามคืนมาร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีทดสอบของ นิวแมน-คีลส์ (Newman-Keuls Test)

ผลการวิจัย

1. โดยส่วนรวมแล้ว ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และครูประจำการ มีความคิดเห็น
ว่า บทบาทของผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถจัดลำดับการปฏิบัติงาน
ของผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการได้ดังนี้ คือ การจัดวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน การจัดการเรียน
การสอน การวัดและการประเมินผล การจัดหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรและตารางสอน
การนิเทศการสอน และการจัดห้องสมุดและศูนย์วิชาการ

2. ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการกับครูประจำการมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 4 ด้าน คือ
การจัดหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรและตารางสอน การจัดวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน
การนิเทศการสอน และการจัดห้องสมุดและศูนย์วิชาการ และมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 2 ด้าน
คือ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล

3. ครูใหญ่กับครูประจำการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับบทบาทของผู้ช่วยครูใหญ่
ฝ่ายวิชาการทุกด้าน

4. ครูใหญ่กับผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการทุกด้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Roles of Assistant Principals in Academic Affairs of
Elementary Schools under the Auspices of Songkhla
Provincial Administrative Organization

Name   Mr. Kamnung Suwannarat

Thesis Advisor   Dr. Normsri Cate

Department   Elementary Education

Academic Year   1981

ABSTRACT

Purpose of Study

The purpose of the study was to investigate opinions of principals, assistant principals in academic affairs and teachers of elementary schools under the auspices of Songkhla Provincial Administrative Organization toward the roles of assistantship in academic affairs. The six topics surveyed were the management of curricula, curriculum guides and schedule, curriculum materials and learning media, learning-teaching activities, instructional supervision, measurement and evaluation, and library and academic centers.

Research Procedure

The questionnaires were constructed and distributed to 60 principals, 60 assistant principals in academic affairs and 60 teachers in elementary schools under the auspices of Songkhla Provincial Administrative Organization. One hundred percent of questionnaires were obtained. The data were analyzed by using percentage, mean,

standard deviation, One-way analysis of variance and Newman-Keuls test.

Findings.

1. Generally, the principals, assistant principals in academic affairs and teachers view that the roles of assistant principals in academic affairs are moderate. The assistant principals in academic affairs' performances can be arranged orderly as the management of curriculum materials and learning media, learning-teaching activities, measurement and evaluation, curricula, curriculum guides and schedule, instructional supervision and library and academic centers

2. There are significant differences between the opinions of the assistant principals in academic affairs and teachers on 4 topics as the management of curricula, curriculum guides and schedule, curriculum materials and learning media, instructional supervision, library and academic centers. But there are no significant differences on the other 2 topics as the management of learning-teaching activities and measurement and evaluation.

3. There are no significant difference between the opinions of the principals and teachers toward the roles of assistantship.

4. There are no significant differences between the opinions of the principals and assistant principals in academic affairs toward the roles of assistantship.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีได้รับทุนวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติยวดี บุญชื้อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานตา ไข่เทียมวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุกดา เศรษฐบุตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร.น้อมศรี เกท อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษาทุกท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ต้นติเมธ แห่งภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิดศักดิ์ โหมวาสินธุ์ แห่งสำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร ที่กรุณาช่วยวางแผน ให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน ตลอดจนให้ความรู้ความคิด เกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร งานบุคคล ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และ ครู อาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณพยงค์ สุวรรณรัตน์ และ คุณพิพัฒน์ รัตนประติษฐ์

คุณค่าและประโยชน์ที่อาจมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้มีส่วนวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

คำนี้จึง สุวรรณรัตน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
สมมติฐานในการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	11
ข้อตกลงเบื้องต้น	11
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	11
ประโยชน์ที่จะได้รับ	11
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ	12
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	15
ความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า บทบาท การบริหาร และงานวิชาการ	15
ผู้ช่วยครูใหญ่	18
บทบาทของผู้ช่วยครูใหญ่นายวิชาการศึกษา	20
บทบาทด้านการจัดหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร และตารางสอน	20
บทบาทด้านการจัดวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน	26

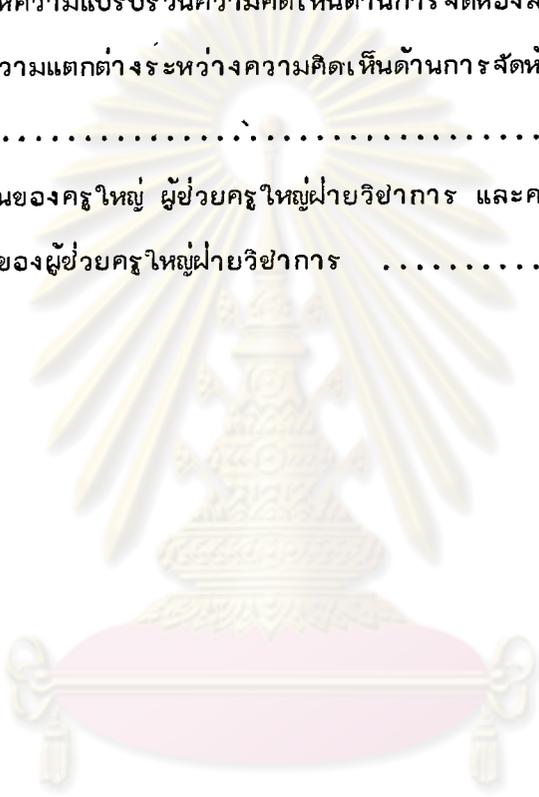

บทที่	หน้า
บทบาทด้านการจัดการเรียนการสอน	32
บทบาทด้านการนิเทศการสอน	37
บทบาทด้านการวัดและการประเมินผล	42
บทบาทด้านการจัดห้องสมุดและศูนย์วิชาการ	45
เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
เอกสารวิจัยภายในประเทศ	48
เอกสารวิจัยต่างประเทศ	54
3. วิธีดำเนินการวิจัย	58
การสร้างแบบสอบถาม	58
ตัวอย่างประชากร	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	62
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์	64
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	117
ประวัติผู้เขียน	135

ตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามเพศ	65
2. ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามวุฒิทางครู	66
3. ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอายุ	67
4. ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามระยะเวลาที่รับราชการ	68
5. ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง	69
6. ผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์	70
7. บทบาทด้านการจัดหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร และตารางสอน	72
8. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นด้านการจัดหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรและตารางสอน	74
9. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นด้านการจัดหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร และตารางสอน	75
10. บทบาทด้านการจัดวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน	76
11. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นด้านการจัดวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน	79
12. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นด้านการจัดวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน	80
13. บทบาทด้านการจัดการเรียนการสอน	81
14. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอน .	84
15. บทบาทด้านการนิเทศการสอน	85
16. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นด้านการนิเทศการสอน	88
17. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นด้านการนิเทศการสอน ...	89
18. บทบาทด้านการวัดและการประเมินผล	90

ตารางที่	ฉ หน้า
19. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นด้านการวัดและการประเมินผล	93
20. บทบาทด้านการจัดห้องสมุดและศูนย์วิชาการ	94
21. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นด้านการจัดห้องสมุดและศูนย์วิชาการ	96
22. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นด้านการจัดห้องสมุดและศูนย์วิชาการ	97
23. สรุปความคิดเห็นของครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และครูประจำการเกี่ยวกับบทบาทของ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ	98

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย